

Begeleiding, aanvullende bekostiging en indicatiecriteria voor leerlingen met een visuele beperking in het basis- en voortgezet onderwijs

Ambulante onderwijskundige begeleiding cluster 1

Voor leerlingen met visuele beperkingen die naar het speciaal basisonderwijs, het regulier basisonderwijs of voortgezet onderwijs (vo) gaan, is er gespecialiseerde onderwijsondersteuning. Deze wordt gegeven door ambulante onderwijskundig begeleiders (aob-ers) die verbonden zijn aan de onderwijsinstellingen voor leerlingen met een visuele beperking, Bartiméus en Visio (cluster 1). Deze aob-ers geven advies en begeleiding in relatie tot visus-gerelateerde vragen, die er zijn van de leerling, de ouders en de school. Op deze manier bevorderen aob-ers een succesvolle schoolloopbaan op de basisschool of vo-school.

Naast deze gespecialiseerde ondersteuning zijn er voor scholen en leerlingen nog andere faciliteiten beschikbaar:

- cursussen voor leerlingen, leerkrachten en ouders
- toegang tot de website eduVIP waarop o.a. artikelen, vak-informatie en informatie over het cursusaanbod te vinden is.

Uitgebreide informatie over de onderwijsondersteuning is te vinden op de website eduVIP: www.eduvip.nl

Aanvullende bekostiging

Naast ambulante onderwijskundige begeleiding, cursussen en ondersteuning via eduVIP, kan de basisschool of de vo-school, extra bekostiging ontvangen. Dit is vastgelegd in de 'regeling aanvullende bekostiging voor visueel gehandicapte leerlingen in het PO en VO' die jaarlijks vóór 1 mei bekend wordt gemaakt (deze is te vinden op eduVIP). Het gaat om extra middelen die zijn bedoeld om het onderwijs aan de leerling te faciliteren of beter toegankelijk te maken vanwege zijn visuele beperking. De middelen kunnen worden besteed aan extra formatie of speciale leermiddelen – de aob-er adviseert de school hierover.

Indicatiecriteria cluster 1

De Commissie van Onderzoek (CvO) van de onderwijsinstelling voor leerlingen met een visuele beperking, bepaalt op grond van criteria, of de leerling in aanmerking komt voor ambulante onderwijskundige begeleiding en welk arrangement wordt toegekend: licht, standaard, intensief of zeer intensief. Aan ieder arrangement is een bepaald geldbedrag verbonden; in de regeling kunt u lezen om welke bedragen het gaat.

Voor de indicatiestelling voor cluster 1, is een aantal criteria van belang:

- Oogheelkundige criteria (de visuele beperking, zie tabel 1)
- De invloed van de visuele beperking op het onderwijsleerproces
- De behoefte aan onderwijsondersteuning (onderwijsbehoefte) in relatie tot de visuele beperking.

De onderwijsinstelling van cluster 1 waar de leerling is aangemeld, verricht oogheelkundig onderzoek bij de leerling. Deze oogheelkundige gegevens worden benut bij het beoordelen van de toelating van de leerling en bij de toekenning van het arrangement.

Voor deze oogheekundige meting, geldt:

- De meting vindt plaats met bril op/ contactlenzen in (dus met correctie)
- De gegevens worden gebaseerd op een meting met beide ogen samen.

Tabel 1 Oogheekundige criteria voor aanvullende bekostiging

Gezichtsscherpte	Arrangement extra middelen
Gezichtsscherpte veraf/nabij, is kleiner of gelijk aan 0.05 en/of Gezichtsveld is kleiner of gelijk aan 10 graden	zeer intensief
Gezichtsscherpte veraf/nabij is meer dan 0.05 en minder dan 0.1	intensief
Gezichtsscherpte veraf is 0.1 of meer, maar maximaal 0.3 en/of gezichtsscherpte nabij is kleiner of gelijk aan 0.25 en/of Gezichtsveld is kleiner of gelijk aan 30 graden	standaard

Licht arrangement: Wanneer de gemeten gezichtsscherpte buiten deze criteria valt, maar maximaal 0.5 bedraagt (veraf of nabij) kan een 'licht' arrangement worden toegekend. Dit arrangement wordt voor maximaal 2 jaar afgegeven. De CvO besluit hierover in relatie tot de visusgerelateerde onderwijsbehoeften.

Cerebrale Visuele Inperking (CVI): Bij CVI zijn de hersenen niet goed in staat visuele prikkels te verwerken. Leerlingen met CVI die niet aan de oogheekundige indicatiecriteria voldoen, komen ook in aanmerking voor een arrangement. Na multidisciplinair overleg besluit de CvO hierover op basis van de behoefte aan onderwijsondersteuning die voortvloeit uit de visuele-verwerkingsproblemen.

Besluitvorming CvO

De CvO weegt de oogheekundige criteria in relatie tot de visusgerelateerde onderwijsbehoeften. Dit betekent dat de CvO kan besluiten tot een zwaarder arrangement. Dit kan de CvO doen bij:

- een gezichtsscherpte nabij, die binnen de grenzen van een zwaardere categorie valt
- ernstige gezichtsveldproblemen
- ernstige oogbewegingsstoornissen
- nachtblindheid
- ernstige fotofobie
- CVI (wanneer de leerling naast gemeten visusbeperking ook CVI heeft).

Andersom kan de CvO ook besluiten tot een lichter arrangement. Wanneer een leerling ondanks zijn gemeten visuele beperking, weinig behoefte heeft aan onderwijsondersteuning in relatie tot de visuele beperking, zal de CvO een lichter arrangement toekennen.

Wanneer de oogaandoening/visuele beperking bij een leerling, onvoldoende duidelijk in één van de genoemde categorieën te plaatsen is, zal de CvO een gemotiveerd besluit nemen over het arrangement. Dit geldt ook wanneer er sprake is van andere ontwikkelingsproblemen die het leren beïnvloeden zoals een auditieve beperking, ADHD, autisme, een verstandelijke beperking etc.

De CvO stelt bij haar indicatiebesluit, tevens de termijn vast waarvoor de indicatie geldig is. Standaard volgt een herindicatie in groep 2 en groep 8. Het moment van herindicatie kan door de CvO echter anders bepaald worden. Bijvoorbeeld wanneer het oogheekundige beeld niet stabiel is, bij CVI, of wanneer er anderszins redenen zijn om een kortere termijn aan te houden.

Wanneer een basis- of vo-school het niet eens is met het arrangement dat door de CvO is toegekend, dan kan er bezwaar worden ingediend bij de desbetreffende onderwijsinstelling voor leerlingen met een visuele beperking.